

Velmi smutná povídka

Pokud očekáváš, milí čtenáři, další příběh z vysokoškolského prostředí laděný do lehkého tónu, raději hned přejdi k další povídce. Tohle vyprávění má totiž velmi, velmi smutný konec. Je ovšem výrazem oné rozporuplné doby, a proto si myslím, že sem patří.

Od roku 1987 jsem seděl v pronajatých prostorech Chemie B, kde měla ve třetím patře naše fakulta několik místností. Výtah často nejezdil, a tak jsme utužovali svou kondici několikrát denně výšlapem do podkrovních prostorů. V suterénu Chemie tenkrát fungoval studentský klub Karbon, kde jsme k výšlapu mnohdy čerpávali sílu.

V sousední místnosti seděl Tonda Seifert, zvláštní pohublý človíček střední generace s milýma plachýma očima a svaštělou a propadlou tváří. Byl silný kuřák a dým z jeho království unikal všemi otvory do okolí. Byl to především bastlíř, pro oddělení navrhoval a pájel různé obvody a připravoval elektronická zařízení. Tenkrát si lidé přivydělávali v rámci různých hospodářských smluv s jinými podniky a Tonda měl na základě nějaké takové spolupráce připravit vysokonapěťový zdroj pro Laboratorní přístroje.

Když jsem se stal jeho sousedem, měla práce na zdroji už roční skluz a záhy jsem objevil proč. Tonda byl totiž mimořádně pečlivý pracovník nadaný estetickým cítěním. Zapájení drátové spojky do plošného spoje byl přímo obřad. Vodič nemohl jen tak plandat, musel být urovnán do zcela přesného tvaru, z pájeného spoje vycházet kolmo vzhůru, půl centimetru nad deskou zabočil přesně v pravém úhlu vodorovně k druhému spoji a zde se snesl pod pravým úhlem zpět k desce. Pokud byl vodič někde byt' jen lehce prohnutý, Tonda ho urovnával tak dlouho, až neurážel jeho estetické cítění. Mnohdy pájel dvoucentimetrovou spojku nebo patřičnou součástku znova a znova, aby vzhled byl dokonalý a lahodil oku. Není proto divu, že práce na vysokonapěťovém zdroji nabíraly stále větší a větší skluz.

Tonda byl jako lapené zvíře. Chtěl odevzdat kvalitní práci a všichni na něho tlačili, aby zdroj rychle dokončil, byt' nekvalitně. Čím rychleji ale pracoval, tím hůře byly součástky zapájeny a při jeho nátuře neustále předělával a zdokonalovával dávno funkční díly. Občas psychický tlak neunesl a pak přišel na řadu několikadenní alkoholický výpadek a skluz na pracích se ještě více prohloubil. Já jsem tenkrát programoval nějaké ovladače k tehdejšímu počítačům PMD, a tak jsem Tondovu snahu sledoval jen okrajově.

Nicméně práce na zdroji mě také zasáhla. Jednou zazvonil v mé místnosti telefon a na druhé straně drátu se představil jakýsi pan Chomát. Požádal mě, abych mu zavolał pana Seiferta. Došel jsem pro Tonda a nechtěně vyslechnul cizí rozhovor. Pan Chomát byl z Laboratorních přístrojů a urgoval dodání zdroje. Tonda nebral telefony, neboť tušil, že každý telefonát by mohl být pan Chomát, jakási noční můra jeho snažení. Pan Chomát byl ale zjevně nadprůměrné inteligence a zkoušel i telefonní linku o jednotku vyšší a o jednotku nižší. Po rozhovoru se Tonda úplně rozklepal, bylo vidět, že obdobné hovory mu způsobují neuvěřitelné trauma. Poprosil mě, abych ho příště zapřel. Činil jsem tak po mnoho měsíců, neboť duševní zdraví mého kolegy mně bylo bližší než Chomát na druhé straně drátu. Pochopil jsem, že jméno Chomát se nesmí před Tondou ani vyslovit, okamžitě propadnul těžké depresi, přestal pájet zdroj a začal se věnovat alternativní činnosti.

V té době jsem začal nějak chápat, že dokončení zdroje souvisí s matematickým pojmem limity, jejíž hodnota je někde v nekonečnu. Vůbec jsem si nedokázal představit, jak by tohle vše mohlo jednou skončit a tajně jsem doufal, že zdroj dokončí někdo jiný a bude klid. Koneckonců ta hospodářská smlouva určitě nebyla vázaná na jediného zaměstnance.

Když jsem jednou takhle zase přicházel do práce, uslyšel jsem už na chodníku zvuk vrtačky z nahoře otevřeného okna. Po otevření dveří se mě naskytnul apokalyptický pohled. Tonda

stál nad rozestavěným zdrojem a za pomoci vrtačky likvidoval jednu postavenou část za druhou. Přitom vykřikoval: „Já ti dám Chomáte zdroj, tady ho budeš mít. Pitomej Chomát. Ukážu mu, co to je zdroj. Chomát jeden debilní...“ Práce dvou let se během pár desítek minut octnula v troskách.

A ten smutný konec? Tonda pak odešel a druhý den jsme se dozvěděli, že skočil pod vlak. Byl to jediný pohřeb spolupracovníka, kterého jsem se zúčastnil. Na další už jsem neměl dostatek sil.